Aarsland

Møbelfabrikk på Vigrestad siden 1922

Følg horisonten – gå i sirkel!

Bærekraftrapport 2024

Aldente har stått for fasilitering og kommunikasjon av Aarslands sirkulære arbeid siden 2020. al-dente.no
Foto: Vinterfilm (s. 1, 36). Tom Haga (s. 5, 6, 7, 8, 25, 28, 36). Veidekke (s. 17). Dag Sverre Sandven (s. 21, 31). Øvrige foto: Aarsland.

Arv og kvalitet siden 1922

I 2030 skal alt vi produserer ha evig liv. Allerede nå leverer vi hele sirkelen: nye møbler, reparasjon, redesign, ombruk og supplering. Vi beveger oss mot en sirkulær fremtid med blikket festet på horisonten.

På Vigrestad er det lett å la seg inspirere av Jærens høye himmel og lange horisont. Vi lager kvalitetsmøbler med lang levetid og ønsker å være en pådriver for sirkulære løsninger i den nordiske møbelbransjen.

Aarsland Møbelfabrikk ble etablert i 1922. I dag er det fjerde generasjon som driver fabrikken, som er en av landets ledende leverandører av kvalitetsrike kontor- og skolemøbler. Vi ønsker å både ivareta arven og ansvaret vårt bevisst, og har satt oss det hårete målet: I 2030 skal vi drive en energipositiv fabrikk, der alt vi produserer skal kunne repareres og brukes om igjen.

Med lokal produksjon på Vigrestad kombineres store ambisjoner og sunt bondevett. På samme måte som steingardene, bygges også klimaarbeid stein på stein. Resultatet av siste års arbeid kan du lese mer om i denne bærekraftrapporten.

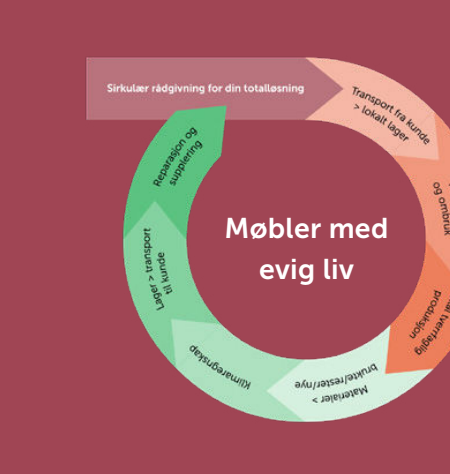
Sirkulær rådgivning for din totalløsning
Transport fra kunde > lokalt lager
Redesign og ombruk
Lokal tverrfaglig produksjon
Materialer > brukte/rester/nye
Klimaregnskap
Lager > transport til kunde
Reparasjon og supplering
Møbler med evig liv

Se hvordan Aarsland leverer hele sirkelen

Vi leverer hele sirkelen

Vår femte bærekraftrapport viser resultatene fra en strategi som skal ivareta vekst og utvikling gjennom å levere hele sirkelen.

For å ligge i forkant av markeds- og rapporteringskrav, og for å imøtekomme økt etterspørsel for ombrukstjenester, utnevnte vi i 2024 en ansatt med dedikert ansvar for bærekraft. Å komme i tidlig dialog med kunder har også vært et satsingsområde, med mål om best mulig sirkulær rådgivning.

Videreutvikling av produksjonen, teknologi, lønnsomhet og sirkularitet henger sammen. Kartlegging og forbedringstiltak er en del av arbeidet med å ivareta mennesker, miljø og møbelfabrikk. Energikartlegging i 2023 førte til overgang til LED-lys i hele produksjonen i 2024. En oversikt over tiltakene våre er samlet i Grønn vekst-trappen (se side 5).

Å rigge oss for fremtiden betyr kunnskap og handlekraft knyttet til å gjenbruke eksisterende ressurser – og vi ønsker å inspirere flere! I 2024 arrangerte vi en rekke fagdager og fabrikkbesøk. Vi produserte også en film som ble distribuert til forhandlere, kunder og andre i bransjen (se side 2).

Sammen med kunder og leverandører skal vi bli enda bedre til å skape løsninger for å etterlate oss en levelig klode.

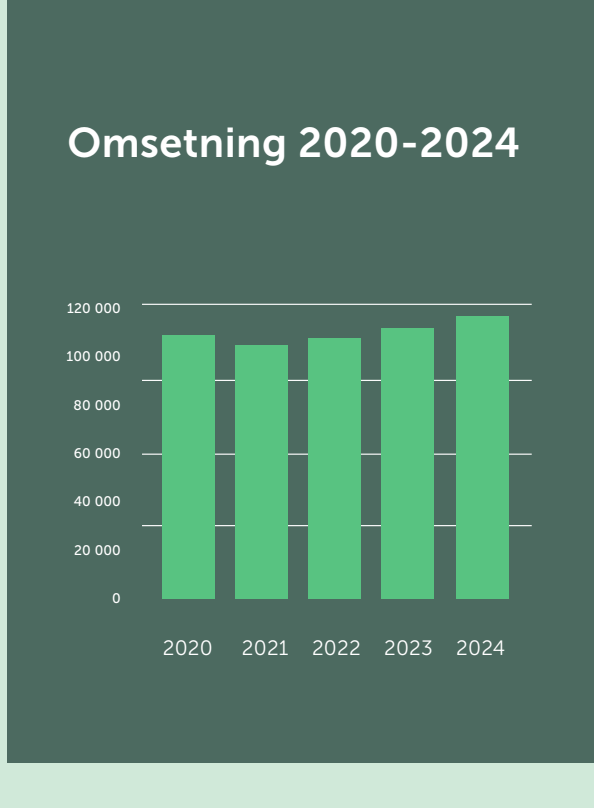

Vi har hatt en omsetningsøkning på 5 millioner fra 2023 til 2024.

Din sirkulære rådgiver

Tidlig dialog med kunde og forhandler er nøkkelen for å finne fram til de beste sirkulære løsningene, både for enkle tilpasninger og gigantprosjekt.

Å tenke nytt betyr også å se mulighetene som bor i eksisterende produkter, avkapp og avfall – i det som allerede finnes. Og helheten ser vi best sammen!

Med møbelfabrikk, stålproduksjon og lakkeringsanlegg under samme tak, kan vi løse det aller meste.

Rita Myklebust er bærekraftsansvarlig hos Aarsland

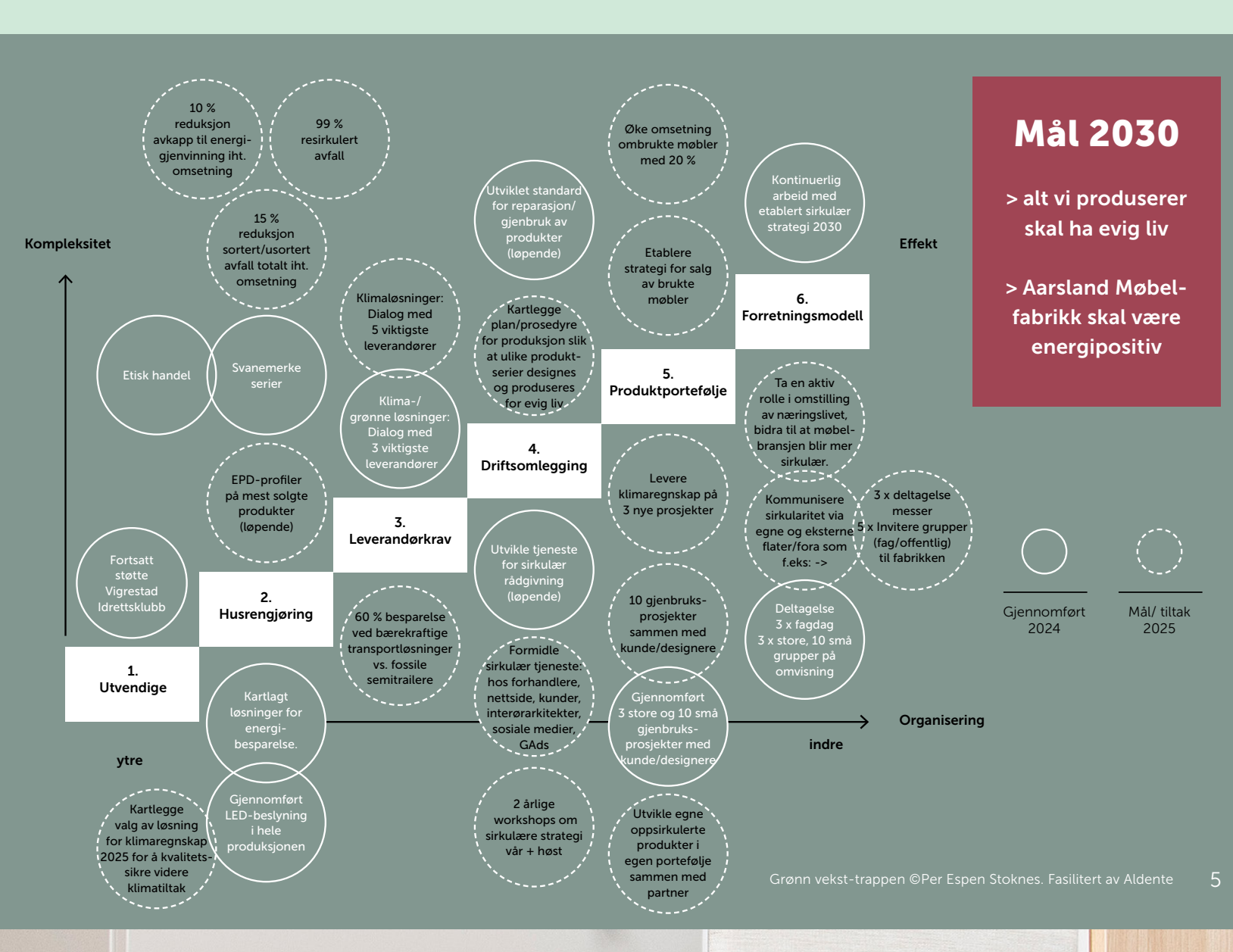
Kompleksitet
Effekt
Organisering
ytre
indre
1. Utvendige
2. Husrengjøring
3. Leverandørkrav
4. Driftsomlegging
5. Produktportefølje
6. Forretningsmodell
10 % reduksjon avkapp til energigjenvinning iht. omsetning
99 % resirkulert avfall
15 % reduksjon sortert/usortert avfall totalt iht. omsetning
Etisk handel
Svanemerke serier
EPD-profiler på mest solgte produkter (løpende)
Fortsatt støtte Vigrestad Idrettsklubb
Kartlegge løsninger for energibesparelse.
Gjennomført LED-beslysning i hele produksjonen
Kartlegge valg av løsning for klimaregnskap 2025 for å kvalitetssikre videre klimatiltak
Klimaløsninger: Dialog med 5 viktigste leverandører
Klima-/grønne løsninger: Dialog med 3 viktigste leverandører
60 % besparelse ved bærekraftige transportløsninger vs. fossile semitrailere
Utviklet standard for reparasjon/gjenbruk av produkter (løpende)
Kartlegge plan/prosedyre for produksjon slik at ulike produktserier designes og produseres for evig liv
Utvikle tjeneste for sirkulær rådgivning (løpende)
Formidle sirkulær tjeneste: hos forhandlere, nettside, kunder, interørarkitekter, sosiale medier, GAds
2 årlige workshops om sirkulære strategi vår + høst
Øke omsetning ombrukte møbler med 20 %
Etablere strategi for salg av brukte møbler
Levere klimaregnskap på 3 nye prosjekter
10 gjenbruksprosjekter sammen med kunde/designere
Gjennomført 3 store og 10 små gjenbruksprosjekter med kunde/designere
Utvikle egne oppsirkulerte produkter i egen portefølje sammen med partner
Kontinuerlig arbeid med etablert sirkulær strategi 2030
Ta en aktiv rolle i omstilling av næringslivet, bidra til at møbelbransjen blir mer sirkulær.
Kommunisere sirkularitet via egne og eksterne flater/fora som f.eks: ->
3 x deltagelse messer 5 x Invitere grupper (fag/offentlig) til fabrikken
Deltagelse 3 x fagdag 3 x store, 10 små grupper på omvisning
Gjennomført 2024
Mål/ tiltak 2025

Mål 2030

> alt vi produserer skal ha evig liv

> Aarsland Møbelfabrikk skal være energipositiv

Grønn vekst-trappen ©Per Espen Stoknes. Fasilitert av Aldente

Sirkularitet hos Aarsland

Vi ønsker å være en pådriver for sirkulære løsninger i den nordiske møbelbransjen. I 2030 skal alt vi produserer ha evig liv, i tillegg til at fabrikken vår skal være energipositiv.

Utgangspunktet vårt er møbler laget for å leve lenge. I tillegg har vi fokus på reparasjon, gjenbruk, redesign og resirkulering. Dialog med leverandører og samarbeidspartnere er viktig for å skape gode løsninger sammen.

Sirkulær rådgivning
Med denne tjenesten hjelper vi våre oppdragsgivere å redusere forbruket gjennom reparasjon, gjenbruk og ombruk/redesign. Målet er å forbedre miljøregnskap uten at det går ut over et godt arbeidsmiljø. Les mer om sirkulær rådgivning på aarsland.no.

Kort vei fra idé til redesign
Lokal produksjon med bred samlet kompetanse gjør at vi kan være fleksible i møte med kunde.

I 2024 hjalp vi enda flere kunder i ombruks- og gjenbruksprosjekter. For å synliggjøre mulighetene hadde vi flere grupper med forhandlere og interiørarkitekter på omvisning.

Reparasjon
Møblene våre oppfyller norske lover om garanti. Vi reparerer møbler ved behov og har alltid et lager av reservedeler.

Energigjenvinning og resirkulering
I 2024 ble 82,9 prosent av avfallet vårt energigjenvunnet, en økning på 2,6 prosent fra 2023 som skyldes økt omsetning. Målet er 95 prosent. Totalt sett reduserte vi avfallet med 16,4 prosent i 2024. Dette klarte vi blant annet gjennom bevisstgjøring av ansatte, i tillegg til at maskinene våre optimaliserer utnyttelsesgraden av materialer. Restmaterialer er benyttet i produksjon av blant annet Elegance-hyller.

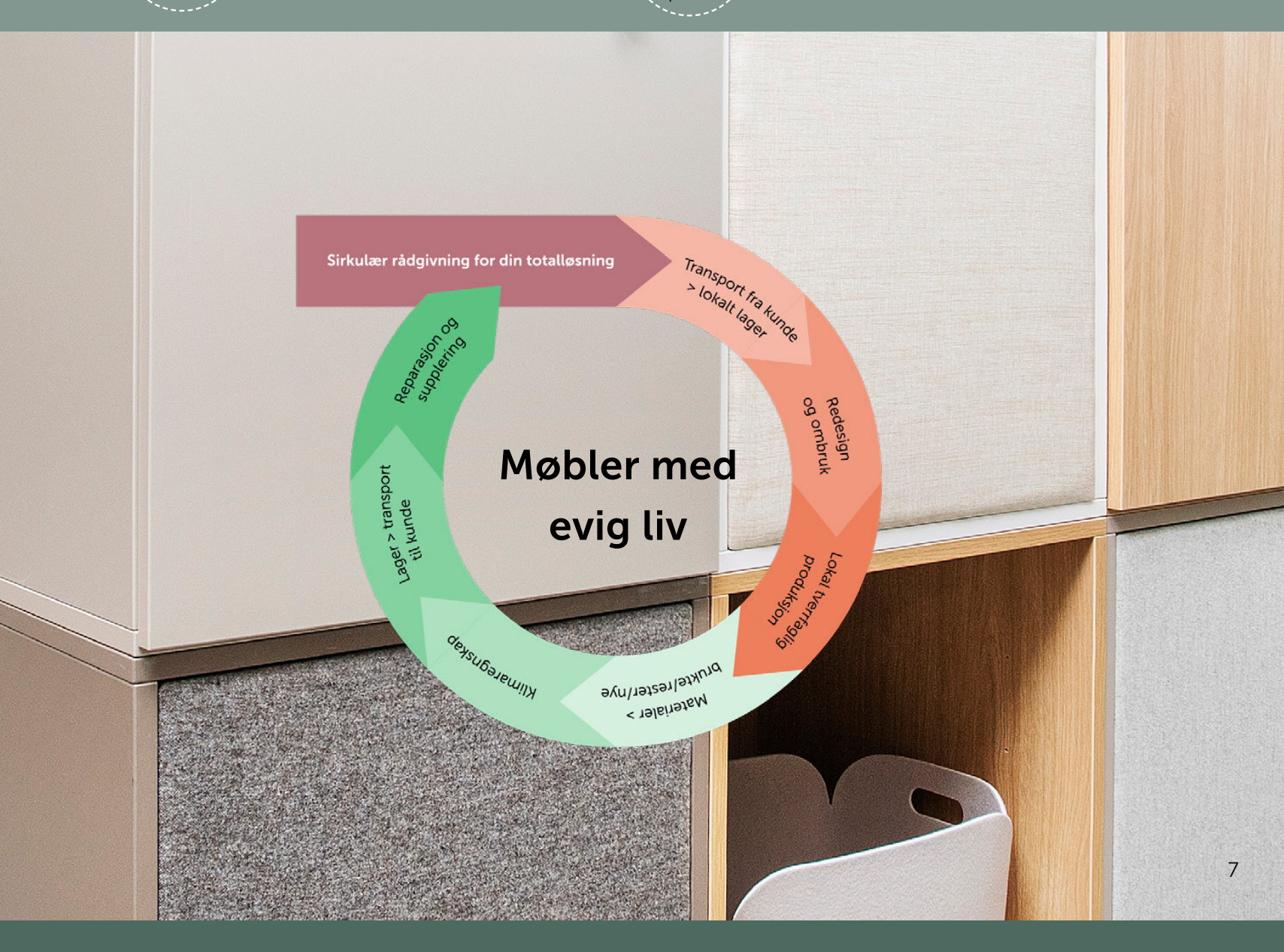
Sirkulær rådgivning for din totalløsning
Transport fra kunde > lokalt lager
Redesign og ombruk
Lokal tverrfaglig produksjon
Materialer > brukte/rester/nye
Klimaregnskap
Lager > transport til kunde
Reparasjon og supplering
Møbler med evig liv

Fra Jæren til resten av landet – steg for steg gjennom sirkelen

Rådgivning av totalløsning

Hva trenger du – egentlig? Vi gir råd om design, materialer og mye mer, inkludert sirkulær rådgivning.

Leveransen strekker seg fra enkle tilpasninger til nyvinninger og større produksjoner med gjenbruk/ombruk.

Nye møbler, redesign og ombruk

Sammen ser vi helheten i det som allerede finnes, og hva du trenger. I tillegg til nye kvalitetsmøbler med lang levetid, gir vi råd om hva som kan redesignes, ombrukes og/eller repareres.

Lokal produksjon

Lokalt er genialt, mener vi. Med møbelfabrikk, stålproduksjon og lakkeringsanlegg i egne lokaler får vi det beste av hoder, hender og teknologi.

Det gjør at vi både kan snu oss raskt – og løse viktige ting over en kaffi.

Materialer

De beste materialene reiser kort og varer lenge. Vi samarbeider med ansvarlige leverandører med samme holdning til bærekraft som oss, og bruker materialer som er egnet for gjenvinning.

Vi utnytter platene maksimalt, fornyer brukte møbler gjennom ombruk og redesign, og bruker også restmaterialer i produksjonen.

Klimaregnskap

I samarbeid med vår partner tilbyr vi klimaregnskap som en del av vår sirkulære rådgivningstjeneste.

Konkrete utregninger gir oss mulighet til å gi helt presise råd om hva som gir positiv klimaeffekt.

Lager og transport

Fra: Jæren
Til: Resten av landet

Lokal produksjon gir kort avstand mellom møbler og mottaker. Vi undersøker alltid hva som er mest effektiv transport, og sender heller samlet enn del for del.

For å kunne håndtere flere ombruksprosjekter samtidig har vi omdisponert deler av lokalene våre til lager.

Reparasjon og supplering

Ødelagte hyller eller bord som trenger fornying? Ingen problem! Og i hvert fall ingen grunn til å gi jorden avfall den ikke trenger. Vi hjelper deg å gi møblene ny giv og nytt liv.

Et nytt kontormiljø kan mer enn gjerne bestå av ombruksmøbler, redesign og oppgraderte møbler, i tillegg til supplement av nye Aarsland-møbler.

Evig liv

Ikke et vondt ord om kundeservice i India, men mye kan også løses med et knippe ja-mennesker på Jæren. Gode relasjoner bidrar til å gi møbler lengre levetid, mener vi.

Evig liv kan være en telefon unna. Og det som ikke kan fornyes, kan heldigvis ende opp som agurker (se side 24).

IVAR IKS: Butikkinteriør av 60 % brukte materialer

Miljøbedriften IVAR IKS er eid av 12 kommuner. De driver blant annet med mottak og gjenvinning av avfall, og tilrettelegging for økt ombruk.

Flere av eierkommunene har gjennom klima- og miljøplaner forpliktet seg til å redusere klimagassutslippene og tilrettelegge for økt gjenbruk og reparasjon av bruksgjenstander. Målet er å erstatte lineær bruk- og kasttenkning med sirkulære verdikjeder og løsninger, slik at ressursene holdes i et biologisk eller teknisk kretsløp så lenge som mulig.

I august åpnet R:Elsk – et nytt kjøpesenter for alle som vil gi brukt nytt liv. Alt som selges her, er hentet fra gjenvinningsstasjonene til miljøbedriften IVAR IKS, enten ved at folk har levert inn ting til gjenbruk, eller at IVAR-ansatte har reddet brukbare ting fra å bli søppel.

For å bidra til minst mulig miljøbelastning ble senteret innredet med størst mulig grad av brukte, «relskede» materialer – nærmere bestemt 60 prosent!

Aldente kommunikasjonsbyrå, i samarbeid med Holon arkitekter ved gjennomføring, har vært ansvarlig for interiørkonseptet som ble utviklet basert på brukte materialressurser. Blant annet er avkapp og emballasjeplater fra Aarsland relsket i interiør og innredning i det 3500 m² store senteret.

Og det er ikke lite det er snakk om: Lekerommet er f.eks. laget av 425 kg sponplater, mens det gikk med 135 m² emballasjeplater til hyllene. Det runde kasseområdet er laget av til sammen 355 kg brukte sponplater og 140 kg kryssfiner, mens amfiet i tilknytning til biblioteket er laget av 568 kg brukte sponplater.

Du kan lese mer om det sirkulære interiørprosjektet her: al-dente.no/prosjekter

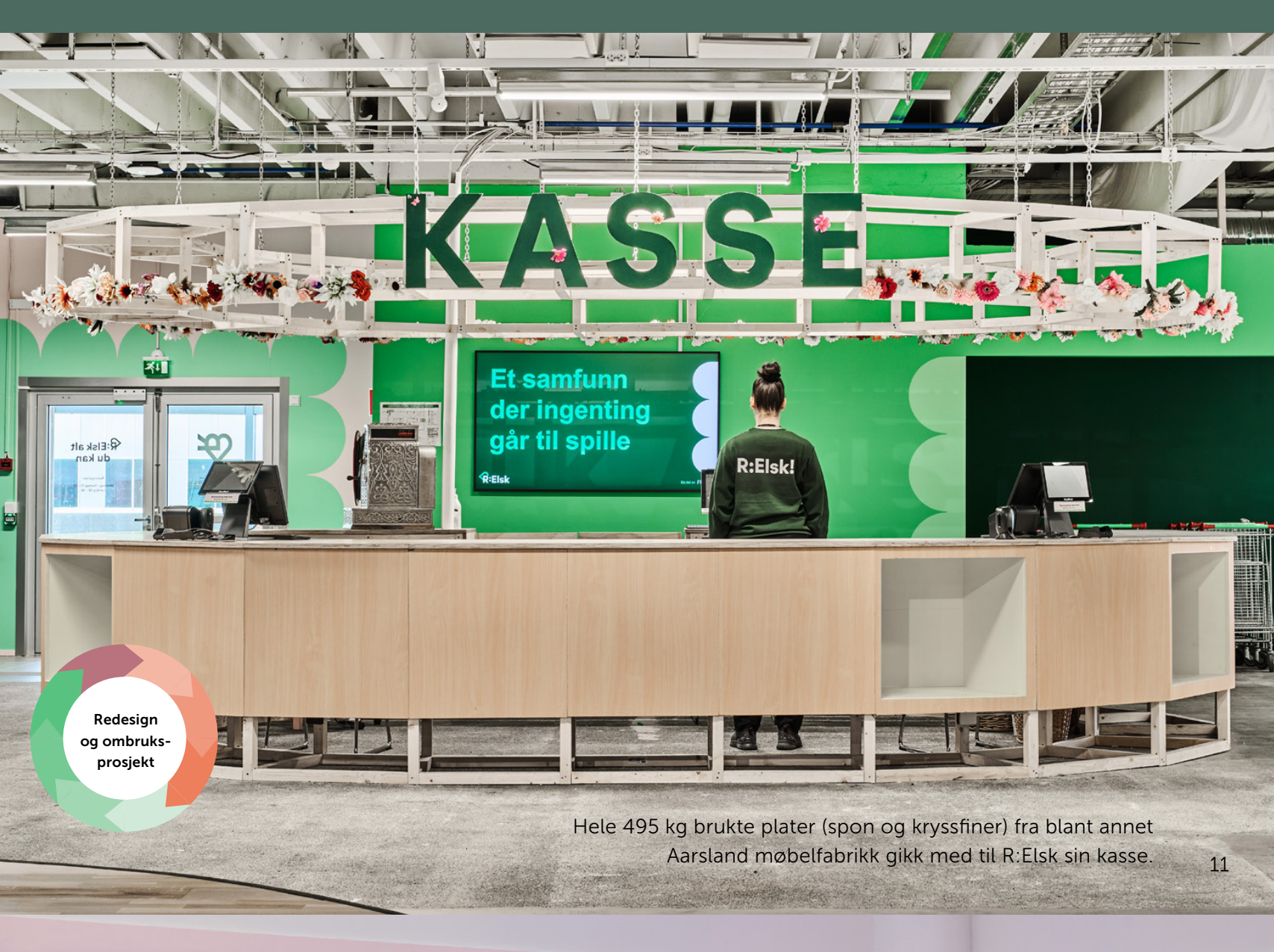
KASSE
Et samfunn der ingenting går til spille
R:Elsk
R:Elsk!
Redesign og ombruksprosjekt

Hele 495 kg brukte plater (spon og kryssfiner) fra blant annet Aarsland møbelfabrikk gikk med til R:Elsk sin kasse.

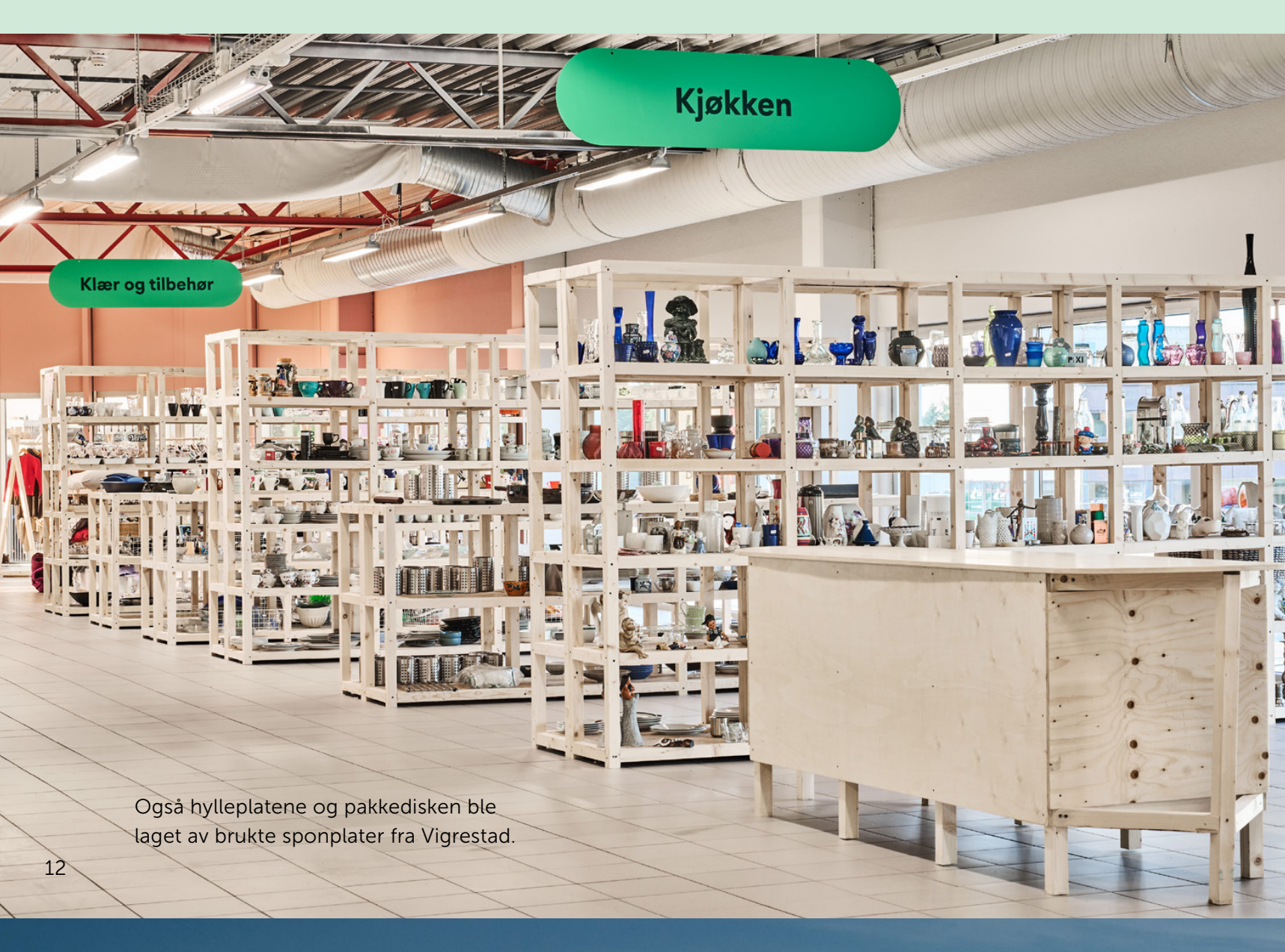
Kjøkken
Klær og tilbehør

Også hylleplatene og pakkedisken ble laget av brukte sponplater fra Vigrestad.

Brukte sponplater fra fabrikken ble brukt til å bygge R:Elsk sitt lekerom.

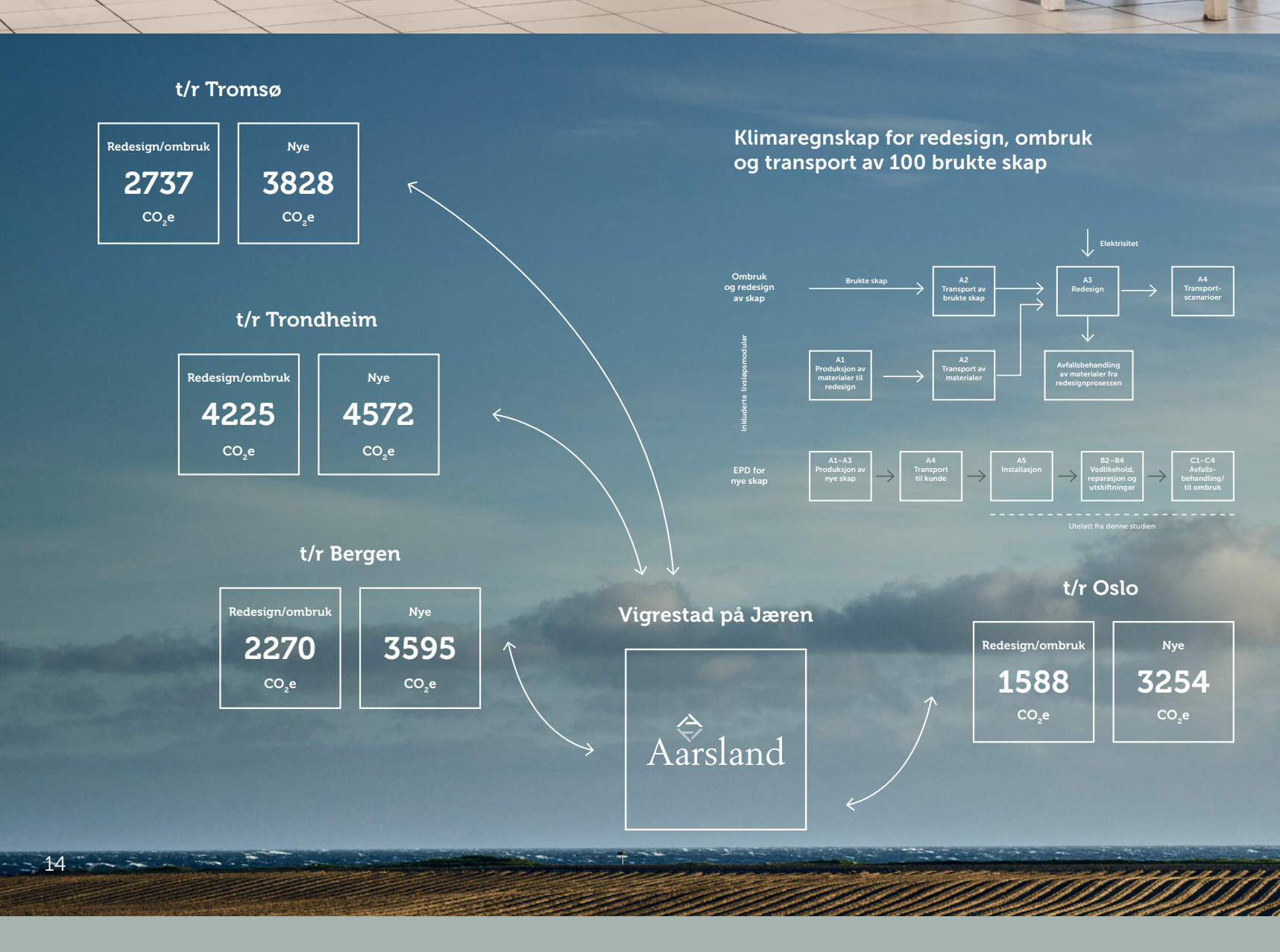
t/r Tromsø
Redesign/ombruk 2737 CO₂e
Nye 3828 CO₂e
t/r Trondheim
Redesign/ombruk 4225 CO₂e
Nye 4572 CO₂e
t/r Bergen
Redesign/ombruk 2270 CO₂e
Nye 3595 CO₂e
t/r Oslo
Redesign/ombruk 1588 CO₂e
Nye 3254 CO₂e
Vigrestad på Jæren
Aarsland
Klimaregnskap for redesign, ombruk og transport av 100 brukte skap
Ombruk og redesign av skap
Brukte skap
A2 Transport av brukte skap
Elektrisitet
A3 Redesign
A4 Transportscenarioer
Inkluderte livsløpsmoduler
A1 Produksjon av materialer til redesign
A2 Transport av materialer
Avfallsbehandling av materialer fra redesignprosessen
EPD for nye skap
A1–A3 Produksjon av nye skap
A4 Transport til kunde
A5 Installasjon
B2–B4 Vedlikehold, reparasjon og utskiftninger
C1–C4 Avfallsbehandling/til ombruk
Utelatt fra denne studien

Hva gir positiv klimaeffekt?

Redesign og ombruk av skap er bra for klimaregnskapet: For Statkraft tilsvarte redesign og ombruk av 100 kontorskap en reduksjon på 1666 kg CO_2 ekvivalenter (CO_2e).

I 2022 satte vi oss mål om å kvalitetssikre vår klimarådgivning gjennom konkrete utregninger av økonomi og CO_2-besparelse i leveranser med gjenbruk. På denne måten ønsker vi å sikre og vise at redesign og ombruk har en reell, positiv klimaeffekt.

I forbindelse med oppdraget for Statkraft ble det utviklet et klimaregnskap der vi kalkulerte konkret CO_2e-besparelse på henholdsvis 5, 10, 25, 50 og 100 skap med transport t/r Stavanger, Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø.

Klimaregnskapet viser at det nesten alltid lønner seg å frakte brukte skap til Vigrestad, redesigne dem og frakte dem tilbake til de utvalgte byene i regnskapet.

Ombruk av 100 skap med transport t/r Statkraft i Oslo tilsvarer en reduksjon på hele 1666 kg CO_2e.

Se flere tall/utregninger i oversikten til venstre.

Forutsetninger:
Det er antatt at full bil tilsvarer 100 skap. For færre skap enn dette antas en fyllingsgrad av biler på 75 % (altså at den fylles opp også med andre varer).

For togtransport antas det at utslippene er proporsjonale med mengde, altså at tkm (tonn kilometer) togtransport brukes som utgangspunkt. Det gjør at utslipp fra togtransport er likt per skap, uavhengig av antallet.

Veidekke: Redesign av 250 skap til hovedkontor

Etter en lærerik pilotprosess med kartlegging og prototyping i 2023, redesignet vi i 2024 250 brukte skap til Veidekke sitt hovedkontor i Oslo.

I pilotprosessen med innredning av nytt hovedkontor ønsket selskapet en vurdering av eksisterende møblement. Å bli invitert inn i prosessen på et tidlig tidspunkt åpnet opp for mange muligheter.

Med møbelfabrikk, stålproduksjon og lakkeringsanlegg under samme tak er veien kort fra idé til redesign. Et fabrikkbesøk ble organisert for å se nærmere på sirkulære løsninger sammen.

Fire prototyper ble utviklet og bygget etter design fra interiørarkitekt og kunde i 2023. Basert på disse produserte Aarsland nærmere 250 skap og 30 hyller til hovedkontoret i 2024.

Skapene er redesignet med sokler av stål, laget av rester etter produksjon av understell til elevbord.

Håndtakene ble lakkert og skapene ble også foliert på ny. Rammene til de sirkulære vegghyllene er laget av gjenbrukt armeringsjern, mens hylleplatene består av avkapp fra produksjonen.

Denne kunden har vist stor vilje til ombruk, noe som gir resultater. Gratulerer med nye skap!

– Veidekke vil være pådriver for bærekraft i bygg- og anleggsbransjen. Vi satte stor pris på å komme tidlig i gang med dialog og sparring sammen med Aarsland, og særlig nyttig var fabrikkbesøket, der vi kunne se løsninger og muligheter i praksis.

Turid Strand
Ansvarlig for arbeidsplasskonsept
Veidekke

Redesign og ombruks prosjekt

Avfallshåndtering fra produksjonen

Resirkulert avfall (tonn)
382,7* av totalt 425,7 avfall
(*energigjenvunnet avkapp 353 + kildesortert 29,7)

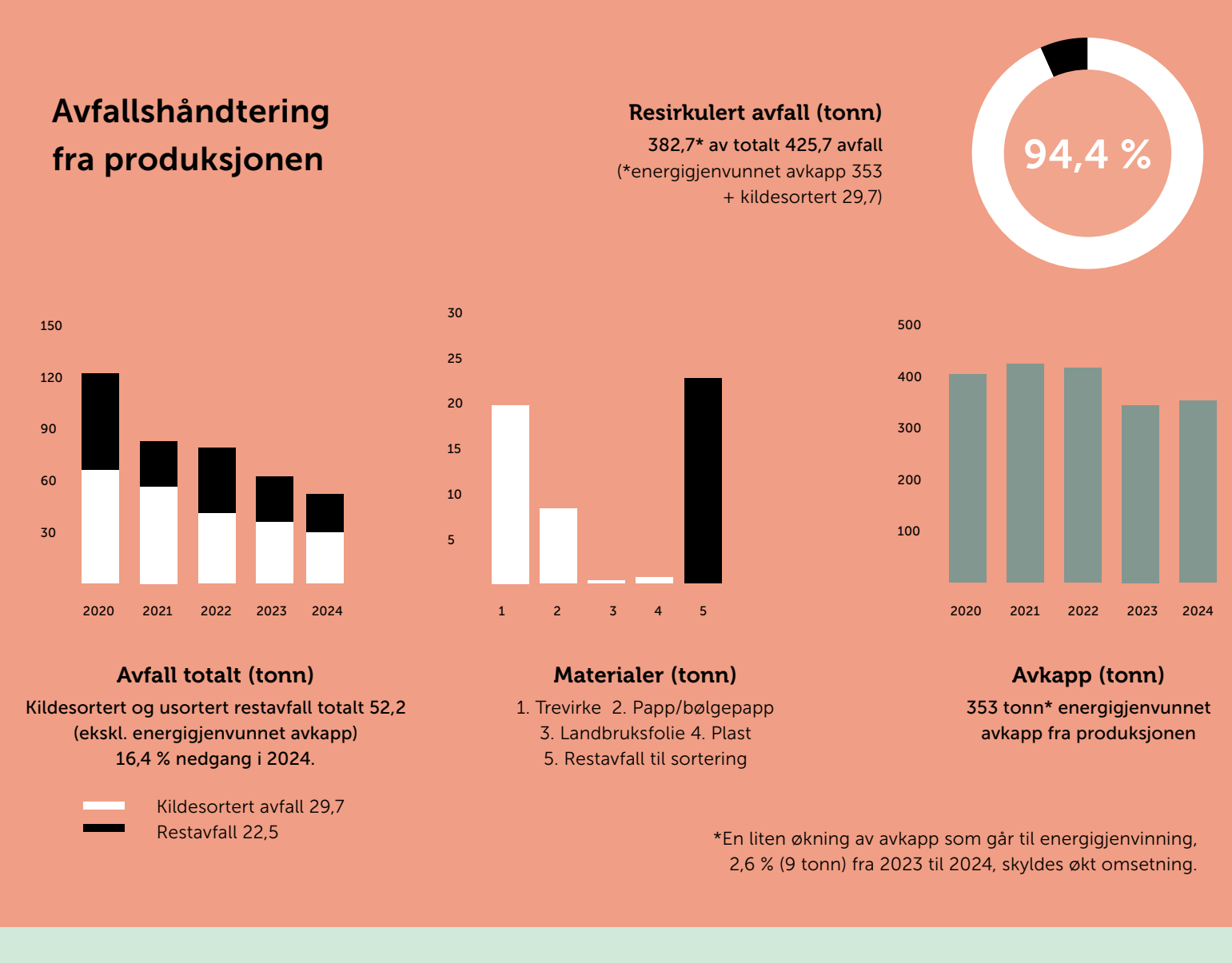

Avfall totalt (tonn)
Kildesortert og usortert restavfall totalt 52,2 (ekskl. energigjenvunnet avkapp)
16,4 % nedgang i 2024.

▭	Kildesortert avfall 29,7
■	Restavfall 22,5

Materialer (tonn)
1. Trevirke 2. Papp/bølgepapp
3. Landbruksfolie 4. Plast
5. Restavfall til sortering

Avkapp (tonn)
353 tonn* energigjenvunnet avkapp fra produksjonen

*En liten økning av avkapp som går til energigjenvinning, 2,6 % (9 tonn) fra 2023 til 2024, skyldes økt omsetning.

Energi og transport

Bruk av semitrailere i all transport ville i 2024 gitt et estimert totalt avtrykk på 88 tonn CO_2. Ved valg av jernbane og bærekraftige logistikkløsninger ble utslipp redusert med 52 % til 42 tonn CO_2.

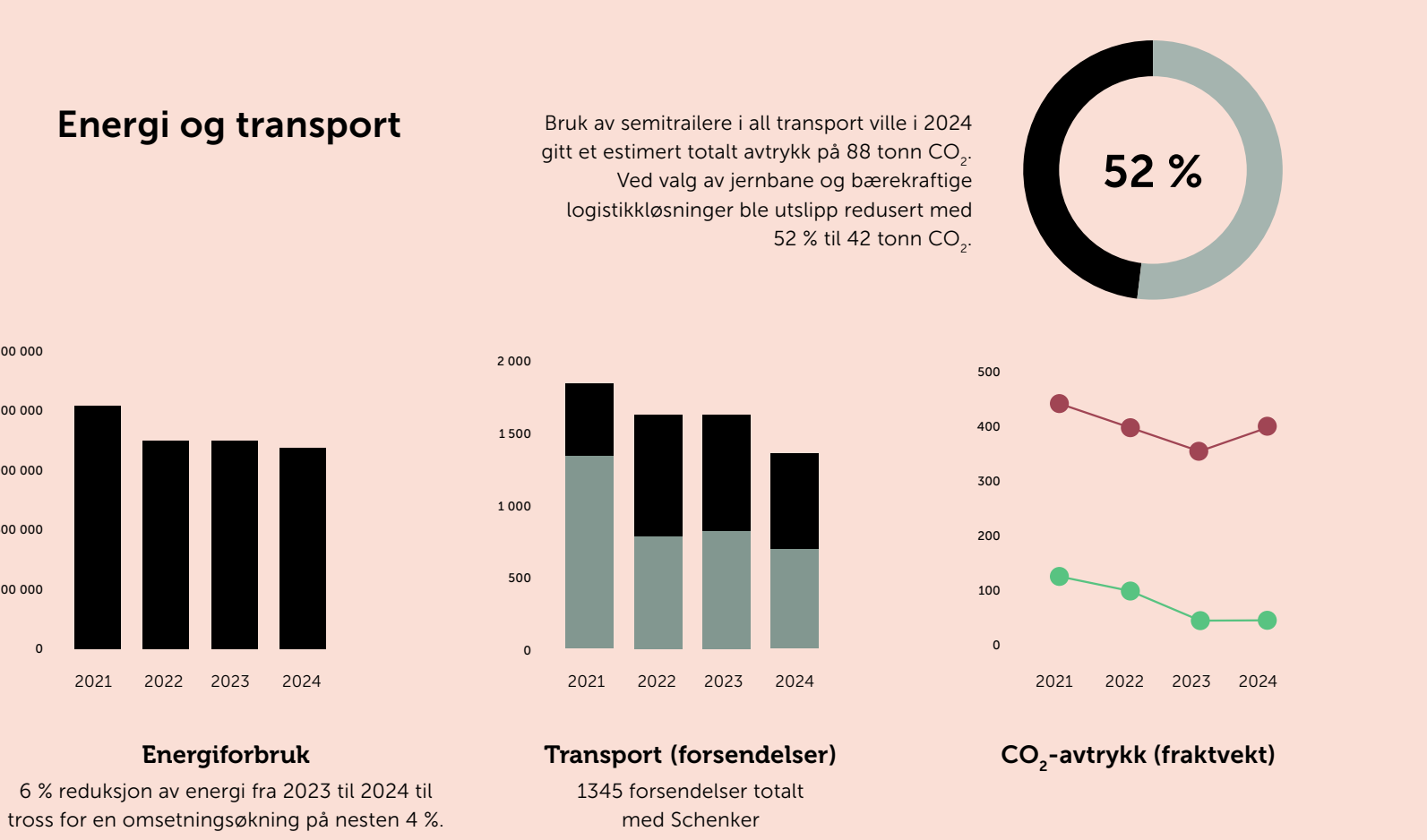

Energiforbruk
6 % reduksjon av energi fra 2023 til 2024 til tross for en omsetningsøkning på nesten 4 %. Dette skyldes i hovedsak overgang til LED-lys i produksjonen og utskiftning til 2 energieffektive kompressorer.

Transport (forsendelser)
1345 forsendelser totalt med Schenker

▬	686	Jernbane/EL-kjøretøy
■	659	EURO VI standard

11 % færre forsendelser vs. omsetningsøkning ca. 4 % skyldes optimalisering av leveranser.

CO_2-avtrykk (fraktvekt)

🟥	Fraktvekt (tonn)
🟩	Utslipp etter reduksjon av Co_2-avtrykk ved bruk av jernbane og bærekraftige logistikkløsninger.

Sweco: Samspill som modell for suksess

I 2024 var Aarsland en sentral leverandør til arkitekt- og ingeniørselskapet Sweco sitt nye hovedkontor på Grønland i Oslo. Arbeidet skulle støtte opp under selskapets verdier: bærekraft, innovasjon og samarbeid.

Som både rådgiver og produsent, hadde Aarsland tett dialog med både forhandler, interiørarkitekt og sluttkunde fra tidlig i prosessen.

Med samspill som modell, ble både produsent, forhandler, interiørarkitekt og kunde involvert i møter. Der ble problemstillinger løst over bordet på en konstruktiv måte, noe som ga positiv gjenklang hos alle parter.

God kommunikasjon underveis gjorde at vi sammen fant fram til løsninger for bedre materialutnyttelse og bærekraft, samtidig som kravene til estetikk og kvalitet ble ivaretatt.

Etter vår oppfatning var samarbeidsmodellen i dette prosjektet en nøkkel til suksess, sier Rita Myklebust, bærekraftansvarlig og senior salgskonsulent hos Aarsland. Det har vært god læring, samtidig som bærekraftperspektivet har vært med oss hele veien.

– Det gode samarbeidet og den tette dialogen med Aarsland er uvurderlig, både ved utvikling av nye produkter – og redesign av brukte. En stor takk for langvarig og unikt samarbeid, med kvalitet i alle ledd. Vi gleder oss til fortsettelsen!

Vivi-Ann Conradi
Facility & Procurement Manager
Sweco Norge

80 % av bordplatene våre lages av norskproduserte, miljøsertifiserte sponplater

Miljøsertifiserte råvarer og ansvarlige produsenter

De beste materialene reiser kort og varer lenge. Derfor samarbeider vi med leverandører som har samme holdning til kvalitet og bærekraft som oss. 80 prosent av bordplatene våre lages av Forestia av norskproduserte, miljøsertifiserte sponplater.

Forestia bruker store mengder trevirke til å produsere sponplater. Dette anskaffes hovedsakelig som bi-produkter fra sagbruk. De kjøper fra bærekraftige kilder og 90,1 % av trevirket er sertifisert iht. PEFC-standarden.

PEFC Sporbarhetssertifisering gir uavhengig tredjepartskontroll på at treet kommer fra bærekraftig skog og skogsdrift. Alle ledd av produsenter og forhandlere må være sporbarhetssertifisert. Dersom et ledd ikke er sertifisert, brytes sporbarhetsskjeden og produktet kan ikke selges som PEFC-sertifisert.

Forestia jobber kontinuerlig med å redusere utslipp knyttet til transport. Dette gjøres blant annet ved å hente råvarer kortrest der det er mulig.

De har et effektivt transportnettverk ut fra fabrikken. Samlasting av varer til forskjellige kunder i ett distrikt sørger for god kapasitetsutnyttelse og gir mindre utslipp fra distribusjon. Fyllingsgraden av bilene fra fabrikken skal være høy.

Forestia har fortsatt med utviklingen av å emballere produktene med papp på sidene og på toppen av platepakkene i stedet for å bruke egenprodusert spon. Besparelsene er på ca. 650 tonn transportvekt pr. år, og dette gir samtidig den samme reduksjonen i avfall på byggeplass.

Kilde: Les mer om hvordan Forestia jobber med bærekraft og ansvarlig virksomhet her:
Forestias bærekraftsrapport, forestia.no/baerekraft

I 2024 ble 353 tonn avfall og avkapp gjort om til briketter

Det hele startet som et støvproblem. Spon og flis fra produksjonen ble lagret i store siloer, men når dette skulle fraktes bort på hengere, fikk store deler av nærområdet til møbelfabrikken et støvlag de ikke hadde bedt om. Noe måtte gjøres, men hva?

– Vi hadde hørt om et dansk firma som pakket støvet sammen til briketter, og fant også ut at en større norsk parkettprodusent solgte treavfallet sitt på denne måten. Vi anså dette som en god løsning for å kvitte seg med grapset, ja, for det er graps, på en miljøvennlig måte. Så sånn startet samarbeidet med «Agurken», forteller Martin Aarsland.

«Agurken» er Aase Gartneri som ligger på Orre, to mil unna møbelfabrikken. Her produseres i underkant av 10 prosent av den totale norske agurkproduksjonen. Hvert år vokser 850 tonn agurker frem ved hjelp av naturlig lys og oppvarming fra miljøvennlige energikilder, deriblant brikettene fra Aarsland. Samarbeidet har vart i snart 20 år, og i dag blir alt treavfall fra produksjonen på Vigrestad gjort om til briketter.

– Dette er en selvfølge i produksjonen vår i dag, sier daglig leder Erik Jonas Aarsland, som fortsatt husker hvordan han sammen med farfar Sigbjørn ble kvitt avkapp og tre fra produksjonen før i tiden.

– Jeg tilbrakte mange timer ved sagen sammen med farfar. Vi saget opp til ved og bandt det sammen. Så kjørte vi rundt og delte ut til eldre folk i nærområdet, sånn at de kunne bruke det til brensel.

Selv om det er et godt minne, er dagens løsning bedre for miljøet, sier Erik Jonas.

– Miljøvennlig oppvarming av veksthusene går på bekostning av ikke-fornybare energikilder, som gass eller olje. Det gir en god følelse å kunne bidra til dette.

82,9 %* energigjenvunnet avfall i Aarslands produksjon

Ved å bruke bioenergi i stedet for fossilt brensel i agurkproduksjonen, sparer Aase Gartneri miljøet for 500 tonn CO_2 hvert år. Brikettene fra Aarsland utgjør cirka 18 % av gartneriets totale energiforbruk.

*353 tonn energigjenvunnet avfall (avkapp) av totalt 425,7 tonn avfall

Redesign og ombruksprosjekt

Nasjonal kunde i offentlig sektor: Fra pilot til 240 skap

Et vellykket pilotprosjekt i 2022 førte til flere gode redesignprosjekter i 2023 og 2024.

Utgangspunktet til kunden var en overgang fra cellekontor til åpne kontorlandskap. I pilotprosjektet bygget Aarsland om to skap til mindre skap med lås for personlig oppbevaring. Dette var et stort behov, ettersom bedriften skulle gå over til aktivitetsbaserte arbeidsplasser.

I 2023 og 2024 har vi gjennom ombruk produsert og levert ca. 240 skap til ulike oppbevaringsbehov og med ulike låsesystemer til medarbeidere og bedriftens egne kunder.

– Bedriftens holdning er et eksempel til etterfølgelse, som vi håper mange kan la seg inspirere av, sier Rita Myklebust i Aarsland.

*Kilde: Tallene for ombruk / ny platet per hev / senk bord er hentet fra IVAR IKs klimaregnskap, hvor utslippsfaktorene er oppdatert av NIRAS Norge i november 2021.

Forlenget levetid med ny bordplate

I 2024 fikk mange arbeids- og møtebord nye bordplater istedenfor at kunder byttet ut hele bordet. Det er positiv klimaeffekt i praksis!

Ombruk av et enkelt arbeidsbord med hev/senk-understell, gir en klimagevinst på -109 CO_2 ekvivalenter*. Det lønner seg altså å tenke ombruk uansett om du skal fornye ett bord – eller et helt kontorlandskap.

Mange små og store kunder fikk fornyete arbeids- og møtebord i 2024. Ta gjerne kontakt hvis din bedrift trenger nye plater!

Redesign og ombruksprosjekt

etisk handel norge

Medlem i Etisk handel Norge

Vi bidrar med glede til å ivareta menneske- og arbeidstakerrettigheter, samfunn og miljø gjennom medlemskapet vårt i Etisk handel Norge.

Medlemskapet forplikter til konkret og målrettet forbedringsarbeid over tid. I 2023 utarbeidet vi handlingsplan med strategiske mål frem mot 2025, der vi også har gjort viktig kartleggings- og analysearbeid. I 2024 lagde vi vår første rapport for rapporteringsåret 2023. Vi kvalitetssjekket også leverandørkjedekartet vårt og gjennomførte en årlig risikoanalyse.

Våre etiske retningslinjer er formidlet til leverandører, sammen med en forventning om målrettet og systematisk arbeid for etterlevelse. Disse inkluderer også prinsipper for bærekraftig forretningspraksis, med grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, antikorrupsjon, dyrevelferd og miljø.

En plan for å øke andelen bærekraftige produkter og råvarer ble påbegynt i 2024. Arbeidet fortsetter i 2025.

Målrettet arbeid gir resultater

Vi jobber for å opprettholde posisjonen som en av landets ledende produsenter av kontormøbler, samtidig som vi best mulig skal ivareta krav til miljøsertifisering fra kunder og samarbeidspartnere. I denne innsatsen inngår arbeid med miljømerking, kvalitet og levetid.

Svanemerking
Aarsland har hatt svanemerkede produkter i snart ti år. I 2024 gikk vi gjennom en resertifisering i forbindelse med Svanemerkets nye og skjerpede krav, og vi har valgt å svanemerke følgende komplette serier i alle størrelser:

- Edge arbeidsbord
- Elevbord/lesesalbord
- Flexi garasjeskap
- Flexi garderobeskap
- Flexi personlig oppbevaring
- Flexi reol
- Flexi skyvedørskap
- Flexi slagdørskap
- Logic arbeidsbord
- Lux konferansebord
- Mondo konferansebord og småbord

EPD-sertifikater
Gjennom miljødeklarasjonen EPD oppsummeres miljøprofilen til et produkt. EPD-sertifikater utarbeides og leveres på forespørsel, og har en varighet på fem år. Per 31.12.2024 har vi sertifikater for 63 produktvarianter. Nye EPD-er iht. ISO 14025 og EN 15804 +A2 hensyntar hele produktets livssyklus, fra produktfase til sammenstillingsfase, bruksfase og sluttfase, samt gevinst og belastninger etter endt levetid.

Møbelfakta kvalitetssertifikat
Kvalitetskravene i Møbelfakta dokumenterer at møblene er sterke, holdbare og sikre i bruk. Produktseriene våre er testet og godkjent iht. gjeldende NS-EN-standarder.

ISO 9001 og ISO 14001
Systemene for miljø- og kvalitetsstyring ble sertifisert i 2005 av Nemko AS, som gjennom årlige revisjoner verifiserer at kravene i begge standardene opprettholdes.

Grønt Punkt
Vi er medlem av Grønt Punkt Norge AS. Ved levering av varer blir all emballasje fjernet og resirkulert, eller gjenbrukt.

Sertifiseringer

63

63 av våre produktvarianter har EPD Miljøprofil

Et EPD-dokument oppsummerer produktets miljøprofil på en standardisert og objektiv måte.

11

Totalt antall komplette serier i alle størrelser som er svanemerkede

Gjelder ulike produkt innenfor serier. Se side 29 for detaljer.

Lisensnr. 2031 0082

20 år

Aarsland har vært ISO-sertifisert siden 2005

Miljøstyring, se NS-EN ISO 14001:2015
Kvalitetsstyring, se NS-EN ISO 9001:2015

ISO 9001 ISO 14001

Den positive sirkelen

En god strategi alene er ikke nok. For å levere hele sirkelen må strategien veves inn i bedriftskulturen og de daglige samtalene på tvers av organisasjonen.

Her kan du lese om tiltak som gjelder arbeidsmiljø, kompetanse og samfunnsansvar.

Trygg arbeidsplass
Aarsland skal være et trygt sted å jobbe, og vi jobber systematisk for å sikre et sikkert og trygt arbeidsmiljø. Uønskede hendelser kartlegges, og alle ansatte oppfordres til å si ifra og gi beskjed hvis de opplever at noe ikke er som det skal være.

Kompetanse og erfaring
Det er om lag 30 ansatte i bedriften, inkludert tre lærlinger. Én ansatt tok fagbrev i 2024. 30 % av medarbeiderne er over 50 år, og 24 % er over 60 år. Vi har etablert tiltak for å sikre kompetanseoverføring og passer også på at medarbeidere som planlegger for pensjonisttilværelsen, får god informasjon.

Tydelig stemme
God kommunikasjon kan skape bevissthet og engasjement, både eksternt og internt. Vi prioriterer derfor utstrakt bruk av skriftlige budskap på nettsiden og i vår bærekraftrapport, inviterer kunder og samarbeidspartnere til fabrikkbesøk og laget i 2024 også en film til inspirasjon for kunder og andre interessenter.

Samfunnsansvar
Som hjørnesteinsbedrift er det viktig for Aarsland å bidra til lokalsamfunnet, både som hovedsponsor for idrettslaget og gjennom møbler og støtte til organisasjoner. I 2024 gikk vår julegave til den humanitære stiftelsen KPK-Ukraina.

Nøkkeltall sosial bærekraft

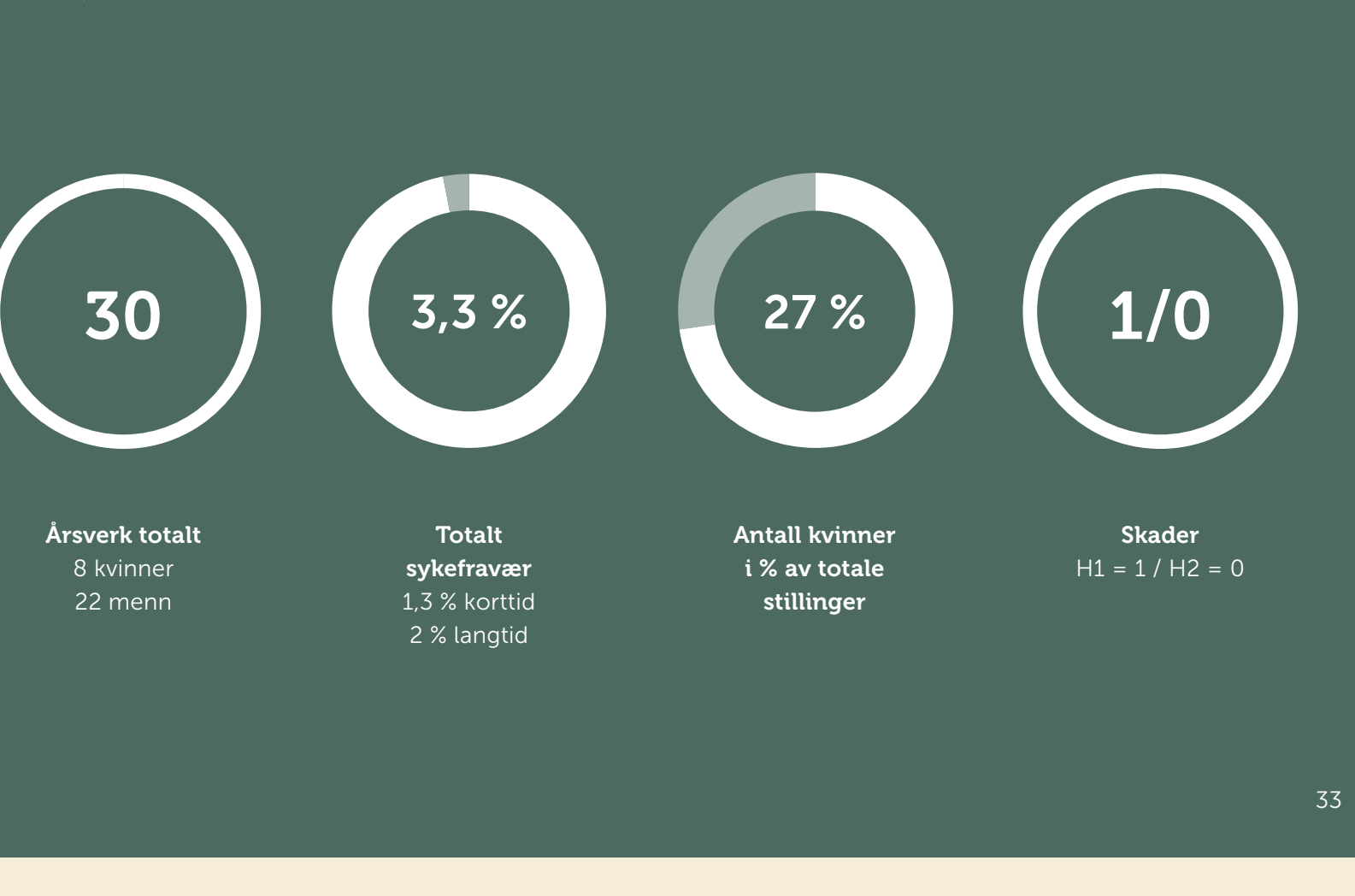

Årsverk totalt	**Totalt sykefravær**	**Antall kvinner i % av totale stillinger**	**Skader**
8 kvinner 22 menn	1,3 % korttid 2 % langtid		H1 = 1 / H2 = 0

FNs Bærekraftsmål – hentet hjem til Vigrestad

Vi har valgt seks bærekraftsmål som våre viktigste, og fortsetter arbeidet med å konkretisere hvordan vi best kan levere på disse gjennom arbeidet med Grønn vekst-trappen.

- 7 REN ENERGI FOR ALLE
- 9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR
- 13 STOPPE KLIMAENDRINGENE
- 8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST
- 12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON
- 15 LIV PÅ LAND

Mål 7 For å nå målet om å være energipositiv innen 2030 har vi kartlagt muligheter for energibesparelse og energiproduksjon på fabrikken. Vi har gjennomført tiltak for energibesparelse og skal fortsette å bidra til energi hos Aase Gartneri gjennom resirkulert avfall i form av briketter. Og vi skal benytte fraktselskap med best tilbud på el-transport.

Mål 8 Gjennom vårt medlemskap i Etisk handel Norge forplikter vi oss til å jobbe langsiktig og målrettet for bærekraftig forretningspraksis som respekterer mennesker, dyr, samfunn og miljø. Vår policy for bærekraftig forretningspraksis er tilgjengelig på våre nettsider. Her finnes også våre retningslinjer for leverandører.

Mål 9 Gjennom strategisk jobbing mot målet om at alt Aarsland produserer skal ha evig liv innen 2030, skal vi redusere avfallsmengden betydelig gjennom forebygging, reduksjon, materialgjenvinning og ombruk av ressurser. Vi skal etablere en plan for design, produksjon og kommunikasjon for hvordan alt Aarsland produserer (bord, hyller, skap) skal ha evig liv gjennom at alle deler og komponenter skal kunne byttes ut, gjenbrukes og/eller resirkuleres. Vi skal integrere informasjon om egen bærekraft i rapporteringsrutiner, etterspørre informasjon om bærekraft i leverandørers rapporteringsrutiner og fortsette å forvalte alle former for avfall gjennom hele livssyklusen etter beste praksis.

Mål 12 Gjennom partnerskap med leverandører og kunder vil vi undersøke synergier og nye muligheter for hvordan Aarsland kan utvikle og fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og næringsutvikling i møbelbransjen. I dette arbeidet skal vi ha en tydelig stemme muntlig og skriftlig. Innen 2030 skal vi ha en aktiv rolle i omstillingen av næringslivet (møbelbransjen) til å bli mer bærekraftig, med mer effektiv bruk av ressurser og økt bruk av rene og miljøvennlige teknologiformer og industriprosesser. Innsatsen styres etter egen evne og gjeldende kapasitet. Vi skal fortsette å benytte fraktselskap som tilbyr størst grad av el-transport. Vi tilbyr sirkulær rådgivning der vi hjelper oppdragsgivere med å analysere møblers livssyklus og redusere forbruket gjennom ombruk, reparasjon og redesign.

Mål 13 Det vil foregå et kontinuerlig arbeid med å forbedre selskapets CO_2-avtrykk gjennom etablerte bærekraftsmål og tiltak iht. Grønn vekst-trappen. I dette ligger målet om etablering av klimaregnskap og gjennomføre årlig bærekraftrapportering. Aarsland Møbelfabrikk vil underveis også vurdere å inkludere flere av bærekraftsmålene i arbeidet. Gjennom å dele kommunikasjon i egne digitale kanaler knyttet til bærekraftarbeid og grønne løsninger vil vi også bidra til omstilling i møbelbransjen.

Mål 15 Vi vil kjøpe trebasert materiale fra leverandører som hensyntar bærekraft i egne rapporteringsrutiner, og som har markedets laveste avtrykk vs. kvalitet opp mot produktets levetid. Avkapp og rester fra produksjonen benyttes i sirkulære prosjekter eller energigjenvinnes til briketter.

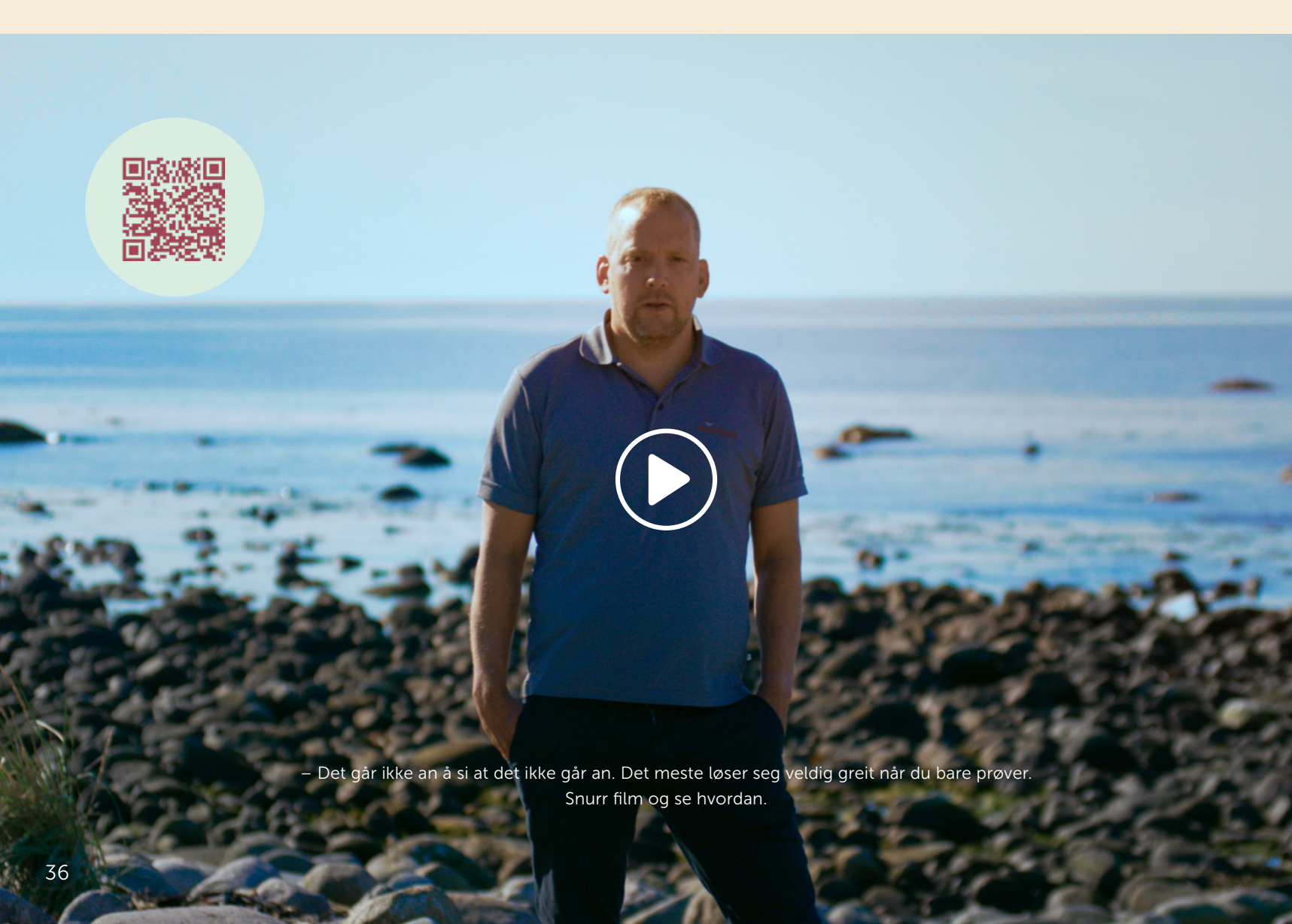

– Det går ikke an å si at det ikke går an. Det meste løser seg veldig greit når du bare prøver. Snurr film og se hvordan.

Klart vi skal gå i sirkel!

Det handler ikke om å bite seg selv i halen. Tvert imot: Å ha blikket festet på de lange linjene er det som skaper en sirkulær fremtid. Og det er vi tjent med, alle som en.

Vi vil at møblene vi leverer, skal vare lenge. Helst evig! Da må vi lage god kvalitet og bruke ting om igjen. Sirkularitet handler i stor grad om sunt bondevett – og det får vi heldigvis inn med morsmelken her på Vigrestad.

Klimaarbeidet vårt er godt i gang, takket være den langsiktige strategien vi la for noen år siden. Nå leverer vi hele sirkelen, vi lærer mens vi går, og deler kunnskap med de rundt oss.

Takk til kunder, kollegaer, leverandører, forhandlere og andre samarbeidspartnere som inspirerer til å fortsette arbeidet, steg for steg, dag for dag – og runde på runde.

Så lenge det finnes vilje, finnes det alltid løsninger. Og de skaper vi sammen!

Erik Jonas Aarsland

Erik Jonas Aarsland
daglig leder
Aarsland Møbelfabrikk